

4: Ånd

Joh 4,23-24

Men den time kommer, ja, den er nå, da de sannetilbedere skal tilbe Far i ånd og sannhet. For slike tilbedere vil Far ha. Gud er ånd, og den som tilberham, må tilbe i ånd og sannhet.

Jesus sier her at vi må tilbe i ånden fordi Gud er ånd. For å tilbe i ånden må vi derfor kjenne og forstå hvem Gud er som ånd. La oss ta et øyeblikk til å se på Den Hellige Ånds natur i Guds ord. Det er mange skriftsteder om Den Hellige Ånd, men vi skal bare ta for oss noen få av disse.

ÅNDENS NATUR

Ånden er Gud som lever i oss.

1. Joh 4,13

At vi blir i ham og han i oss, det vet vi fordi han har gitt oss av sin Ånd.

Ånden er sannhet, og den lærer oss, leder oss, minner oss på og åpenbarer for oss det Faderen sier.

Joh 14,16.26

Og jeg vil be min Far, og han skal gi dere en annen talsmann, som skal være hos dere for alltid: sannhetens Ånd... Men Talsmannen, Den Hellige Ånd, som Far skal sende i mitt navn, skal lære dere alt og minne dere om alt det jeg har sagt dere.

Joh 16,13-15

Men når sannhetens Ånd kommer, skal han veilede dere til hele sannheten. For han skal ikke tale ut fra seg selv, men si det han hører, og gjøre kjent for dere det som skal komme. Han skal herliggjøre meg, forhan skal ta av det som er mitt, og forkynne det for dere. Alt det som min Far har, er mitt. Derfor sa jeg at han skal ta av det som er mitt, og forkynne det for dere.

Ånden opererer gjennom kjærlighet

Gal 5,22–23

Men Ådens frukt er kjærlighet, glede, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet, ydmykhet og selvbeherskelse.

Rom 5,5

Og håpet skuffer ikke, for Guds kjærlighet er utøst i våre hjerter ved Den Hellige Ånd som han har gitt oss.

2 Tim 1,7

Ånden gir oss kraft til å representere Ham på jorden For Gud ga oss ikke en ånd som gjør motløs; vi fikk Ånden som gir kraft, kjærlighet og visdom.

Luk 24,49

Og se, jeg sender over dere det som min Far har lovet. Men dere skal bli i byen til dere blir utrustet med kraft fra det høye.

Luk 24,52–53

De falt på kne og tilba ham. Så vendte de tilbake til Jerusalem i stor glede. Siden var de stadig i tempelet og lovpriste Gud.

Ånden deler ut gaver til Kristi kropp

1 Kor 12,7–11

Hos hver enkelt gir Ånden seg til kjenne slik at det tjener til det gode. For ved én og samme Ånd blir det gitt én å tale visdom, en annen å formidle kunnskap, én får ved den ene Ånd en spesiell trosgave, en annen får nådegaver til å helbrede, og én får kraft til å gjøre under. Én får den gave å tale profetisk, en annen å bedømme ånder, én får ulike slag av tungetale, og en annen kan tyde tungetale. Alt dette gjør den ene og samme Ånd, som deler ut sine gaver til hver enkelt slik han vil. .

Ånden gir oss nytt liv, frelsesvisshet og identitet som Guds barn

Rom 8,11.14–16

Han reiste Jesus opp fra de døde, og dersom hans Ånd bor i dere, skal han som reiste Kristus opp fra de døde, også gi deres dødelige kropp liv ved sin Ånd, som bor i dere. Alle som drives av Guds Ånd, er Guds barn. Dere har ikke fått den ånden som slavenes har, så dere igjen skulle være redde. Nei, dere har fått Ånden som gir rett til å være Guds barn, den som gjør at vi roper: «Abba, Far!» Ånden selv vitner sammen med vår ånd om at vi er Guds barn.

Ånden spiller en stor rolle i tilbedelse. Når vi tilber Gud i sannheten om hvem han er, gir Ånden oss større åpenbaring om denne sannheten, og han tar oss dypere inn i relasjon til ham. Han taler til oss mens vi tilber. Gud nyter å ha fellesskap med sine barn og få vise oss stadig mer av hvem han er. Fordi Den Hellige Ånd bor i oss, får vi snakke med Gud, lytte til hans hjerte, se gjennom hans øyne og høre hans stemme. Likevel må vi lytte og være oppmerksom på hva Den Hellige Ånd gjør, hvis ikke tilber vi egentlig ikke i Ånden.

Vi erfarer Guds nærvær når vi tilber i Ånden. Da er ikke lenger lovsangen enveiskommunikasjon, men toveiskommunikasjon – en dialog med Gud gjennom hans ånd. Dette kan se ulikt ut for ulike mennesker. Noen synes det er lett å oppleve kontakt med Den Hellige Ånd, mens andre synes det er vanskelig. Dette henger sammen med ulike personligheter og hvordan vi er skrudd sammen. Dette skal vi snakke mer om i et senere kapittel. Men alle som har Jesus som herre og frelser, kan høre Guds stemme og samhandle med hans ånd. Jesus sier i *Johannes 10,27*: “Mine sauer hører min stemme; jeg kjenner dem, og de følger meg.” Det kan være du trenger å prøve deg litt fram for å finne ut hvordan du kan kjenne igjen Den Hellige Ånds stemme. Du kan alltid teste stemmen ved å spørre deg selv hva som er fruktene av den.

Når du synger en lovsang, så vær oppmerksom på Den Hellige Ånd. Prøv å se for deg det du synger. Hvis du synger om Guds godhet – for eksempel “Du er god, du er god, og din nåde varer evig” – kan du tenke gjennom hvordan hans godhet kommer til syne i ditt eget liv. Se for deg en gang du erfarte at Gud er god, og begynn å takke ham for dette mens du synger. Når jeg tilber Gud for hans godhet, kan jeg for

eksempel begynne med å takke ham for at jeg får være hans barn, og meditere over hva dette innebærer, mens jeg synger. Jeg kan bli værende i dette bildet en stund, eller jeg kan få en trang til å begynne å takke ham for hans kjærlighet og måten han har vist meg denne kjærligheten på. Jeg kan også takke ham for alle velsignelsene i livet mitt, og tenke på løftene han har oppfylt. Kanskje blir jeg også minnet om de vanskelige stundene han har hjulpet meg igjennom. Det finnes så mange aspekter ved hans godhet du kan grunne på mens du synger.

Når du gjør dette, gir du Gud et tomt lerret han kan male på. Da kan han ta deg dypere inn i bildet og tale til deg gjennom fantasien din. Ja, Gud kan tale til deg både gjennom tankene dine og gjennom fantasien. Han lever tross alt i deg. Gjennom det bildet kan du få dypere forståelse, visdom og åpenbaring om en situasjon eller en side ved Gud som du ikke kunne tenkt ut selv. Husk at Den Hellige Ånd bor i deg, og hans natur er å lære deg, minne deg på og åpenbare Fars hjerte og vilje for deg.

GUD SYNGER

Når du tilber i Ånden, så vær oppmerksom på Guds nærvær. Når vi overøser ham med vår kjærlighet gjennom sang, så overøser han oss tilbake igjen med sin kjærlighet. I Sefanja 3,17 står det:

*"Herren din Gud er hos deg, en helt som frelser.
Han fryder og gleder seg over deg og viser deg
på ny sin kjærlighet. Han jubler over deg med
fryd."*

Er ikke det nydelig? Gud synger over oss. Lovsang handler ikke bare om at vi synger til ham. Hvor ofte går vi ikke glipp av dette? Vi fortsetter med våre programmer og lovsangslister, og så glemmer vi at Gud også vil si noe. Vi tilber ikke virkelig i Ånden når vi ignorerer ham. Det er så synd at vi ikke lytter til Fars sang over oss. Når vi gir rom for Guds ånds virke i lovsang, så forvandler han oss. Han gir oss åpenbaring, helbreder og taler sannhet, og han gir oss en smak av himmelen på jorden.

LYDIGHET

Vi tilber i Ånden ved å lytte og respondere på Den Hellige Ånd. Når du tilber og kjenner at du blir ledet av Ånden til å knele, så gjør det. Når du hører hans stemme og han ber deg løfte opp hendene til ham, så gjør det, og ikke la deg stoppe av menneskefrykt. Lydighet er tilbedelse. For å kunne være lydig må vi høre hva han sier, og se hva han gjør. Jesus sa: *"Dersom dere elsker meg, holder dere mine bud."*¹

Noen ganger er ikke vår tilbedelse bare for Gud. Gud kan bruke vår lydighet i tilbedelse til å påvirke andre i rommet, og noen ganger til og med hele rommet.

For noen år siden da jeg ledet en lovsangsskole i Texas, opplevde vi noe spesielt i lovsang en dag. Det var en tam atmosfære i rommet, elevene var trøtte og responderte lite i lovsangen. Plutselig begynte en av dem å danse. Han var en stille og veldig beskjeden gutt, men i det øyeblikket tilba han Gud av all sin kraft gjennom denne dansen. Jeg skjønnte at dette ble gjort i lydighet og at det var et offer for ham, for det var veldig ulikt hans normale oppførsel. Da han tok dette skrittet i lydighet mot Gud og danset, så lettet hele atmosfæren i rommet, og tilbedelsen endret seg. Andre fikk da mot til å følge hjertet og danse med hele seg. Det ble forløst en frihet, og alle i rommet feiret Jesus i tilbedelse.

Du kan aldri vite hva som skjer med den åndelige atmosfæren når du er lydig mot Gud i tilbedelse. Du kan spørre ham hva hensikten er, så kan det være han forteller deg det. Da kan du bevisst samarbeide med Gud i tilbedelse for å oppnå den hensikten, og påvirke atmosfæren

¹Johannes 14,15

rundt deg. Men andre ganger får man ikke vite hva intensjonen er. Da blir du testet i om du elsker Gud høyt nok til å være lydig og ofre din egen verdighet. Det har skjedd med meg mange ganger. En gang mens jeg tilba, følte jeg at Den Hellige Ånd sa jeg skulle legge meg ned og ta 10 armhevinger for ham. Jeg var i et rom fylt av sterke troende, men også store ledere. Først nølte jeg fordi jeg visste at det ville se tåpelig ut. Men hjertet mitt fortsatte å hamre, og jeg har erfart at når det skjer, så er det meningen at jeg skal gjøre det. Så jeg la meg ned og tok armhevingene, og så satte jeg meg på kne så det ikke skulle bli så tydelig hva jeg gjorde. Da hørte jeg at han hvisket til meg på nytt: "Vil du gi meg ti til?" Jeg måtte le inni meg, for jeg skjønte at Gud testet meg. Elsket jeg Ham nok til at jeg kunne se tåpelig ut for å være lydig mot ham i tilbedelse? Jeg gjorde det. Jeg valgte ham framfor det folk tenkte om meg.

Jeg hørte en gang en historie om en kristen som gikk nedover gaten, og følte at Den Hellige Ånd ville han skulle slå hjul midt på veien. Han var sikkert nølende i starten, men han adlød, og det så nok ganske rart ut. Etterpå kom det en fremmed opp til ham og spurte ham hvorfor han hadde slått hjul. Den kristne mannen forklarte at han opplevde at Gud sa han skulle gjøre det. Den fremmede fortalte at han skulle til å ta livet sitt, og at han hadde bedt en siste bønn i fortvilelse: "Gud, hvis du finnes, og du ikke vil at jeg skal gjøre dette, så få noen til å slå hjul i gaten akkurat nå." For et livsforvandlende øyeblikk! Den kristne mannens lydighet reddet den andre mannens liv.

Jeg lurer på hvor ofte Gud ønsker å gjøre noe gjennom oss, men vi ikke følger med. Tilbedelse i Ånden er ikke reservert for menighetslivet. Det handler om å la Gud virke gjennom oss i hverdagen for å gi menneskene rundt oss en åpenbaring av Far.

TIL LOVSANGSLEDERE OG LOVSANGSTEAM:

Når vi lærer oss å følge Guds ånds ledelse i våre personlige liv i tilbedelse, så vil vi ha en større frimodighet til å følge hans ledelse når vi leder lovsang i menigheten. Det tar tid å vokse i dette, og det krever tid for lovsangsteamet å øve på å være ledet av Den Hellige Ånd sammen.

SYNGE I ÅNDEN

Et annet aspekt ved tilbedelse i ånden, er å synge i ånden.

1 Kor 14,15

Hva skal jeg så gjøre? Jo, jeg skal be med ånden, men også med forstanden; jeg skal lovsynge med ånden, men også med forstanden.

Dette verset forteller oss at ett aspekt ved å synge i ånden går ut over vår forstand og forståelse, og gjør at Ånden kan synge for oss. På samme måte som Paulus snakker om at Ånden går i forbønn for oss, kan Ånden også synge for oss.

Rom 8,26

På samme måte kommer også Ånden oss til hjelp i vår svakhet. For vi vet ikke hva vi skal be om for å be rett, men Ånden selv går i forbønn for oss med sukk uten ord.

Dette kan komme til uttrykk i form av å synge i tunger på ukjente språk, men det kan også innebære å synge melodier fra hjertet som ord ikke kan uttrykke. Efeserbrevet sier det slik:

Ef 5,18-19

"... bli heller fylt av Ånden og syng sammen, la salmer, hymner og åndelige sanger lyde! Syng og spill av hjertet for Herren."

(En engelsk oversettelse uttrykker dette verset som "Syng og lag melodier til Herren fra hjertet".)

Det er en veldig personlig del av din tilbedelse til Far når sangen flyter fritt fra ånden din. Dette er ikke noe vi alltid kan øve oss opp til, det bare strømmer gjennom deg når du overgir deg helt til Gud og åpner hjertet ditt for Ham.

Har du noen gang opplevd at noen begynte å synge spontant under lovsangen og fikk andre med seg i en så vakker harmoni at det nesten virket innøvd? Det er Guds ånd i aksjon som synger gjennom Guds folk. Når alle synger i ånden, blir vi omgitt av himmelens atmosfære som åpner veien slik at Åndens gaver kan komme til uttrykk og velsigne kroppen. Mange kan oppleve at de får et profetisk ord, et syn, et kunnskapsord, helbredelse eller noe fra Ånden som er ment for deg selv eller andre.

Da vi reiste rundt med lovsangsskolen og Disciples of Worship-teamet til ulike steder i Norge, opplevde vi dette mange ganger. Jeg kommer aldri til å glemme noe som skjedde da vi var på en konferanse i Nord-Norge. Under lovsangen fikk Ånden rom til å virke, og en av lederne fikk et kunnskapsord til en som befant seg i rommet, med konkrete detaljer om vedkommendes liv og at denne personen var på søken etter sannheten. En ung mann som kalte seg ateist på det tidspunktet, følte en draging fra Guds ånd da han innså at det var ham lederen snakket om. Han følte seg sett av Gud, og det endte med at han ga livet sitt til Jesus samme kveld. Jeg holdt kontakten med denne mannen i mange år etterpå, og han fortsatte ikke bare å følge Jesus, han ledet også flere andre til tro. Han ga også sine musikalske evner til Gud ved å bruke dem i lovsang. Dette er et eksempel på frukten av å tilbe i Ånden.

Vi kan oppsummere dette kapittelet om tilbedelse i Ånden med å si at det handler om å overgi seg til Gud og åpne hjertet sitt for ham under tilbedelsen. Vi lytter til hans ånd, og vi responderer på hans innspill. For noen kan det være veldig uvant å skulle samarbeide med Den Hellige Ånd når de tilber, og bare tanken på å løfte hendene under lovsangen kan virke skremmende. Det er helt greit. Begynn i det små. Husk at Den Hellige Ånd vil veilede deg og hjelpe deg, slik at du får mot nok til å følge ham. Kanskje jobber du med å lære deg å kjenne igjen Den Hellige Ånds stemme i hverdagen. Jeg vil oppmuntre deg til å være modig og respondere når du tror du hører fra Gud. Den eneste måten å lære dette på, er ved å prøve det ut. Men du trenger ikke å vente på at Den Hellige Ånd skal lede deg til å løfte hendene under lovsang. Det kan du gjøre som et tegn på at du tror på ham. Vi skal se mer på ulike former for tilbedelse i Bibelen i de neste kapitlene.

Bruk litt tid på å tenke gjennom disse spørsmålene, og del deretter refleksjonene dine med de andre i gruppen.

Spørsmål til refleksjon og samtale:

- 1.** Vi har sett litt på de ulike aspektene ved Den Hellige Ånds natur. Hvordan har du erfart Den Hellige Ånd i ditt eget liv? Fortell de andre i gruppen om erfaringene dine og hva du gjerne skulle opplevd mer av.
- 2.** Lydighet er en nøkkel ved det å tilbe i ånden. Vi må lytte og respondere på Den Hellige Ånd. På hvilke måter har du praktisert dette i livet generelt og i tilbedelse og lovsang? Finnes det konkrete ting du føler hindrer deg i å lytte og respondere på Den Hellige Ånd når du tilber?
- 3.** Har du opplevd den himmelske atmosfæren når alle synger i Ånden? Fortell de andre i gruppen hva som skjedde, og hvordan Gud betjente deg eller brukte deg til å betjene andre gjennom Den Hellige Ånd.

Oppgaver:

- 1.** Sett på litt lovsangsmusikk eller instrumental musikk og tenk på en konkret egenskap ved Gud. Fokuser på denne egenskapen, og se for deg hvordan den kommer til uttrykk i ditt eget liv. Begynn å takke ham med dine egne ord. Åpne hjertet ditt for ham og lytt. La Den Hellige Ånd tale til deg og vise deg Fars vilje. Vær oppmerksom på innspill fra Den Hellige Ånd om hvordan du kan respondere i tilbedelse, og gjør det.
- 2.** Vi ønsker å tilbe i Ånden gjennom måten vi lever på også. Vær oppmerksom på Den Hellige Ånd og hans ledelse når du er på bussen, går nedover gaten, er på jobb eller på skolen. Utfordre deg selv til å ta steg i lydighet, selv om du ikke er 100 % sikker på at det er Gud som taler til deg. Det er ved å ta skrittet og prøve deg fram at du lærer å gjenkjenne Den Hellige Ånds stemme.

TIL LOVSANGSLEDERE OG LOVSANGSTEAM:

Bruk litt tid neste gang dere øver sammen, og fokuser på Den hellige ånd. Bruk en av sangene og skap rom i sangen til å øve på å synge og spille i Ånden. Øv på hans nærvær. Jo mer samstemt dere er med Guds ånd i lovsangen, jo enklere blir det å spre en atmosfære av hans nærvær i fellesskap, og lede andre inn i denne atmosfæren.

